

Finansutskottets betänkande 2019/20:FiU41

Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor.

De lagändringar utskottet tillstyrker innebär att understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor ges möjlighet att, i samband med att de söker tillstånd att driva försäkringsrörelse, ansöka om att beviljas undantag från delar av försäkringsrörelselagen och i stället tillämpa bestämmelser som är särskilt anpassade efter deras verksamhet. Undantagen gäller bestämmelser om information, försäkringsfrämmande verksamhet, tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar, investeringar, kapitalbas, solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav, interna modeller, företagsstyrning och grupp tillsyn. I stället ska föreningarna uppfylla särskilt anpassade krav på information, ett schablonberäknat kapitalkrav, tillräckliga tillgångar och en sund och ansvarsfull styrning. Ytterligare anpassningar av kraven ska göras för mindre föreningar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om kraven.

Det föreslås också vissa anpassningar i annan lagstiftning. De försäkringsföreningar som beviljas undantag enligt försäkringsrörelselagen ska enligt förslaget även vara undantagna från lagen om försäkringsdistribution och lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Sådana föreningar ska även få undantas från lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Vidare ska föreningarna inte anses som företag av allmänt intresse enligt definitionen i revisorslagen. Inte heller ska vissa bestämmelser om information i försäkringsavtalslagen vara tillämpliga.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2020.

Behandlade förslag

Proposition 2019/20:148 Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Utskottets överväganden.....	7
Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor	7
Propositionen	7
Utskottets ställningstagande.....	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	11
Propositionen	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043),
 2. lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag med den ändringen att ordet "bolag" i 1 kap. 1 § 3 ska bytas ut mot "handelsbolag",
 3. lag om ändring i revisorslagen (2001:883),
 4. lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104),
 5. lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
 6. lag om ändring i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:148 punkterna 1–6.

Stockholm den 11 juni 2020

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Oscar Sjöstedt (SD), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP), Sofia Westergren (M), Josefin Malmqvist (M), Teres Lindberg (S), Gulan Avci (L), Sultan Kayhan (S), Ida Drougge (M), Anna Vikström (S), Magnus Persson (SD) och Fredrik Stenberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas proposition 2019/20:148 Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor. I propositionen föreslås att sådana föreningar ska få undantas från vissa bestämmelser i försäkringsrörelselagen och i stället tillämpa bestämmelser som är särskilt anpassade efter deras verksamhet. Det föreslås också vissa anpassningar i annan lagstiftning.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning och bakgrunden till ärendet fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Bakgrund

Föreningsformen understödsförening har sedan lång tid tillbaka reglerats i särskild lag. Den äldsta föreningen bildades 1682 och föreningar har fortsatt att bildas t.o.m. 1900-talet. En understödsförening kan sammanfattningsvis beskrivas som en förening som har till ändamål att meddela stöd i form av vissa personförsäkringar till en i regel sluten krets av medlemmar, dock utan att vara en affärsmässig försäkringsrörelse. Det stöd som ges är t.ex. sjukpenning, olika former av pension och begravningshjälp. Det finns för närvarande 27 aktiva föreningar registrerade i Finansinspektionens understödsföreningsregister.

Lagen (1972:262) om understödsföreningar upphävdes den 1 april 2011 genom lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043). Enligt den senare lagen får en understödsförening fortsätta att driva verksamheten till utgången av 2020 eller, om den driver verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring (tjänstepensionskassor), till utgången av april 2020. Den tid som understödsföreningar får fortsätta att driva verksamhet enligt den upphävda lagen har förlängts tre gånger (prop. 2013/14:84, bet. 2013/14:FiU17, rskr. 2013/14:194; prop. 2017/18:3, bet. 2017/18:FiU14, rskr. 2017/18:35 och prop. 2018/19:67, bet. 2018/19:FiU39, rskr. 2018/19:232). Vid den andra förlängningen anförde regeringen att det kan finnas anledning att överväga en alternativ reglering i framtiden för understödsföreningarna (prop. 2017/18:3 s. 11). Finansutskottet ansåg att regeringen skyndsamt borde ta fram förslag till en sådan reglering anpassad till föreningarnas verksamhet, eftersom föreningarna annars riskerade att tvingas upphöra med sin verksamhet vid utgången av övergångsperioden. Utskottet anförde att det främst handlar om mindre understödsföreningar med gamla anor vars ekonomiska ersättningar har förlorat sin reella betydelse men som ofta driver

en betydelsefull verksamhet i ett socialt och historiskt hänseende (bet. 2017/18:FiU14 s. 6 f.).

Tjänstepensionskassor får ansöka om tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag eller försäkringsverksamhet enligt försäkringsrörelselagen. Förutsättningarna för tjänstepensionskassor behandlades av utskottet i samband med beredningen av propositionen En ny reglering för tjänstepensionsföretag (prop. 2018/19:158, bet. 2019/20:FiU12, rskr. 2019/20:27).

Utskottets överväganden

Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor. Förslagen innebär att sådana understödsföreningar ges möjlighet att beviljas undantag från delar av försäkringsrörelselagen och i stället tillämpa bestämmelser som är särskilt anpassade efter deras verksamhet.

Propositionen

Understödsföreningar ska få beviljas undantag från krav i försäkringsrörelselagen

Försäkringsrörelselagen är i huvudsak anpassad för försäkringsgivare med en betydligt mer omfattande verksamhet än understödsföreningarnas. Genom särskilt anpassade regler på vissa områden kan det enligt regeringen undvikas att understödsföreningarna tvingas göra kostsamma anpassningar för att uppfylla krav som är avsedda för en helt annan typ av försäkringsverksamhet. Föreningarna skulle därmed ges bättre möjligheter att fortsätta med en många gånger välskött verksamhet.

Enligt förslaget ska understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor i samband med att de ges tillstånd att driva försäkringsrörelse få undantas från vissa bestämmelser i försäkringsrörelselagen. Undantag ska få beviljas föreningar som uppfyller de befintliga villkoren i den lagen för att undantas beroende på storlek och som

1. vid tidpunkten för ansökan är registrerade enligt lagen om understödsföreningar
2. inte meddelar tjänstepensionsförsäkring
3. inte väsentligen ändrat inriktningen eller utökat omfattningen av sin verksamhet i förhållande till den verksamhet som drevs enligt lagen om understödsföreningar.

Föreningar ska ansöka om att beviljas undantag och delas in i större och mindre föreningar

Verksamheten i olika understödsföreningar skiljer sig åt när det gäller typ och omfattning. Det finns avsevärda skillnader bl.a. i fråga om antalet medlemmar, tillgångar och försäkringsförmånernas storlek. Vissa föreningars verksamhet är av liten ekonomisk omfattning, medan andra föreningars verksamhet är så

pass omfattande att det är rimligt att ställa högre krav, både när det gäller regleringen i sig och i fråga om regelefterlevnad och tillsyn. Regeringen anser därför att det bör göras en indelning i större och mindre föreningar.

Enligt regeringens förslag ska det krävas en ansökan och ett beslut om att undantag beviljas för att en förening ska få tillämpa anpassade regler. Undantag som beviljas ska avse antingen en mindre förening, dvs. en förening vars genomsnittligt beräknade försäkringsförmåner understiger ett halvt prisbasbelopp, eller en större förening, dvs. övriga föreningar. Ett beviljat undantag ska upphöra att gälla om något av de belopp som gäller för att undantag beroende på storlek ska få beviljas har överskridits under tre på varandra följande år. En förening ska snarast anmäla överskridanden till Finansinspektionen.

Om en förening väsentligen ändrar inriktning eller utökar omfattningen av sin verksamhet ska Finansinspektionen få besluta att ett undantag som har beviljats ska upphöra att gälla. Föreningen ska vara skyldig att snarast möjligt anmäla en sådan ändring till Finansinspektionen.

Näringsrättsliga bestämmelser för understödsföreningar som beviljas undantag

När det gäller näringsrättsliga bestämmelser anför regeringen att utgångspunkten bör vara vilka krav som är motiverade med hänsyn till den verksamhet som föreningarna driver, dvs. att den inte drivs affärsmässigt eller med vinstintresse och att den ofta är av mycket begränsad omfattning.

Enligt regeringens förslag ska både större och mindre försäkringsföreningar få beviljas undantag från de näringsrättsliga bestämmelserna i försäkringsrörelselagen om information, förbud mot försäkringsfrämmande verksamhet, tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar, investeringar, kapitalbas, solvens- och minimikapitalkrav, interna modeller, företagsstyrning, offentliggöranden och grupptillsyn. Det ska enligt förslaget i stället krävas att föreningarna

1. säkerställer att information till försäkringstagare och de som erbjuds att teckna en försäkring är anpassad efter försäkringens art och tydligt visar försäkringens villkor och värdeutveckling, att andra ersättningsberättigade ges den information de behöver och att försäkringsbrev innehåller uppgifter om villkoren för försäkringen
2. har tillgångar som minst uppgår till ett belopp som motsvarar de beräknade försäkringsförmånerna med tillägg av ett belopp som motsvarar ett schablonberäknat kapitalkrav
3. har samtliga tillgångar placerade på ett aktsamt sätt
4. styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt i medlemmarnas intresse.

Särskilda anpassningar av kraven ska göras för mindre föreningar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om information, beräkning av försäkringsförmåner, tillgångar, kapitalkrav och styrning.

Associationsrättsliga bestämmelser för understödsföreningar som har beviljats undantag

Regeringen anför att eftersom syftet med förslagen i propositionen är att anpassa regleringen i alla delar så att understödsföreningarna kan fortsätta med sin verksamhet utan att förutsättningarna ändras alltför mycket bör även de associationsrättsliga bestämmelserna anpassas.

Regeringen föreslår att försäkringsrörelselagens bestämmelser om revisionsutskott, revision, användning av årsvinsten och konsolideringsfond inte ska gälla för föreningar som har beviljats undantag. Mindre föreningar som har beviljats undantag ska inte heller vara skyldiga att ha en verkställande direktör och inte heller en auktoriserad eller godkänd revisor. Regeringen föreslår också viss anpassad reglering när det gäller föreningens stadgar, värdeöverföringar och företagsnamn.

Tillsyn

En förening som har beviljats undantag ska enligt förslaget omedelbart underrätta Finansinspektionen om föreningen inte uppfyller det kapitalkrav som ska uppfyllas av en sådan förening eller det finns risk för att föreningen inte kommer att göra det under de närmaste tre månaderna. En revisor eller en särskild granskare som får kännedom om sådana förhållanden ska rapportera det till Finansinspektionen.

En försäkringsförening ska också vara skyldig att upprätta och lämna in en försäkrings teknisk utredning på begäran av Finansinspektionen.

Om föreningen inte uppfyller kapitalkravet ska Finansinspektionen få förelägga föreningen att upprätta en plan med åtgärder som föreningen ska vidta för att åter uppfylla kapitalkravet inom tre månader. Åtgärdsplanen ska godkännas av Finansinspektionen.

Finansinspektionens möjligheter att begränsa ett företags förfoganderätt, förbjuda ett företag att förfoga över tillgångar i Sverige och återkalla tillstånd ska gälla även när en förening som har beviljats undantag inte uppfyller det särskilda kapitalkravet, om åtgärdsplanen är uppenbart otillräcklig eller om föreningen inte inom tre månader har vidtagit de åtgärder som finns angivna i en godkänd åtgärdsplan.

Anpassningar i annan lagstiftning

De försäkringsföreningar som beviljas undantag enligt försäkringsrörelselagen ska enligt regeringens förslag även vara undantagna från lagen om försäkringsdistribution och lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Sådana föreningar ska även få undantas från lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Föreningarna ska inte heller anses som

företag av allmänt intresse enligt definitionen i revisorslagen. Det sistnämnda har betydelse genom att EU:s revisorsdirektiv innehåller särskilda regler som ska gälla vid revision av dessa företag. Vidare ska vissa bestämmelser om information i försäkringsavtalslagen inte vara tillämpliga.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2020. Enligt regeringens bedömning innebär en övergångstid från augusti fram till utgången av 2020 en tillräckligt lång tid för anpassning och överväganden om vilken reglering som är lämpligast för verksamheten.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Utskottet föreslår i förslaget till riksdagsbeslut en rättelse av redaktionell karaktär i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag 1 kap. 1 § 3.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2019/20:148 Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Härigenom föreskrivs i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043)

dels att 1 kap. 23 §, 13 kap. 6, 9 a, 10, 18–18 e, 21–23 och 39 §§, 17 kap. 12 och 30 §§ och 18 kap. 10 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 1 kap. 19 d–19 f §§, 17 kap. 5 a och 17 a §§ och 18 kap. 8 a §, och närmast före 1 kap. 19 d §, 17 kap. 17 a § och 18 kap. 8 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Undantag för försäkringsföreningar som har varit registrerade som understödsföreningar

19 d §

En försäkringsförening som uppfyller villkoren i 19 § får i samband med att den ges tillstånd att driva försäkringsrörelse beviljas undantag från 4 kap. 2 och 4 §§ och 5–10, 16 och 19 kap., om föreningen

1. vid tidpunkten för ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse är registrerad enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar,

2. inte meddelar tjänstepensionsförsäkring, och

3. inte väsentligen ändrat inriktningen eller utökat omfattningen av sin verksamhet i förhållande till den verksamhet som drevs enligt lagen om understödsföreningar.

En försäkringsförening som beviljats undantag enligt första stycket anses vara en mindre förening om dess genomsnittligt beräknade försäkringsförmåner per medlem eller annan ersättnings-

berättigad understiger 50 procent av det prisbasbelopp som fastställs enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

19 e §

En försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 19 d § ska

1. säkerställa att information till försäkringstagare och de som erbjuds att teckna en försäkring är anpassad efter försäkringens art och tydligt visar försäkringens villkor och värdeutveckling, att andra ersättningsberättigade ges den information de behöver och att försäkringsbrev innehåller uppgifter om villkoren för försäkringen,

2. ha tillgångar som minst uppgår till ett belopp som motsvarar de beräknade försäkringsförmånerna med tillägg av ett belopp som motsvarar ett schablonberäknat kapitalkrav,

3. ha samtliga tillgångar placerade på ett aktsamt sätt, och

4. styras på ett sunt och ansvarsfullt sätt i medlemmarnas intresse.

Kraven i första stycket ska vara anpassade efter om det beviljade undantaget avser en mindre förening.

19 f §

Om något av de belopp som anges i 19 § första stycket 1–3 och 5 har överskridits under tre på varandra följande år, ska ett undantag enligt 19 d § upphöra att gälla från och med det fjärde året. En försäkringsförening ska snarast möjligt anmäla ett sådant överskridande till Finansinspektionen.

Finansinspektionen får besluta att ett beviljat undantag enligt 19 d § ska upphöra att gälla om en försäkringsförening väsentligen ändrar inriktningen eller utökar omfattningen av sin verksamhet. En försäkringsförening ska snarast

möjligt anmäla en sådan ändring till Finansinspektionen.

23 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. drivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska unionen (EU) och Schweiz,
2. hur tillgångarna enligt 19 c § 1 ska definieras, placeras och värderas,
3. hur kapitalkravet enligt 19 c § 2 ska beräknas,
4. fastställande av garantibelopp enligt 19 c § 3,
5. kapitalbasens nivå, sammansättning och beräkningen av denna enligt 19 c § 4,
6. hur ett företagsstyrningssystem enligt 19 c § 5 ska utformas, och
6. hur ett företagsstyrningssystem enligt 19 c § 5 ska utformas,
7. hur försäkringsförmånerna enligt 19 d § andra stycket och 19 e § första stycket 2 ska beräknas,
8. information enligt 19 e § första stycket 1,
9. kapitalkrav enligt 19 e § första stycket 2,
10. tillgångar enligt 19 e § första stycket 3,
11. styrning av en förening enligt 19 e § första stycket 4, och
7. den genomsnittliga begravningskostnaden enligt 20 § 1.
12. den genomsnittliga begravningskostnaden enligt 20 § 1.

13 kap.

6 §²

En försäkringsförenings stadgar ska, utöver det som följer av 3 kap. 1 § 1–3 och 5–10 lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, innehålla uppgifter om

1. huruvida rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
2. huruvida föreningen ska driva försäkringsrörelse utanför EES,
3. de villkor som ska gälla för inträde i föreningen,
4. storleken på verksamhetskapitalet,
5. den eventuella rätt till avkastning som tillfaller den som skjutit till verksamhetskapital,
6. den eventuella rösträtt på föreningsstämma som tillfaller den som skjutit till verksamhetskapital,
7. i vilken ordning verksamhetskapitalet ska betalas in och återbetalas, och

¹ Senaste lydelse 2017:233.

² Senaste lydelse 2018:731.

8. för vilka slag av försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan göras hos medlemmarna samt hur uttaxeringen ska genomföras.

I en livförsäkringsförening gäller dessutom att det i stadgarna ska anges hur föreningens förlust får täckas.

I en försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § gäller i stället för första stycket 1 och 4–7 att det i stadgarna ska anges

1. vilken typ av försäkringsrörelse som ska drivas,

2. försäkringsförmånernas beskaffenhet och storlek eller grunderna för hur de ska beräknas,

3. de premier och avgifter som ska betalas till föreningen eller grunderna för hur de ska beräknas,

4. villkor för utbetalning av försäkringsbelopp och, i fråga om kapitalförsäkring, högsta tillåtna försäkringsbelopp för en medlem,

5. villkor för belåning av försäkringsbrev hos föreningen och för fribrev och återköp, om sådana ska tillåtas, och

6. villkor för återbäring och annan värdeöverföring.

9 a §³

I fråga om revisionsutskott ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 7 kap. 47 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I fråga om revisionsutskott ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 7 kap. 47 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

10 §⁴

Bestämmelsen om verkställande direktör i 7 kap. 27 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar. I stället gäller att styrelsen i en försäkringsförening ska utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen.

I en mindre försäkringsförening som har beviljats undantag enligt

³ Senaste lydelse 2018:731.

⁴ Senaste lydelse 2018:731.

1 kap. 19 d § behöver det inte utses någon verkställande direktör.

18 §⁵

I stället för 8 kap. 1 § och 8 § första stycket och 14–16 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att

1. föreningsstämman ska välja minst en revisor,
2. det i stadgarna får bestämmas att en eller flera revisorer ska utses på något annat sätt,
3. bara den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en försäkringsförening, och
4. minst en av de revisorer som utses av föreningsstämman ska vara auktoriserad revisor.

Första stycket 3 och 4 gäller inte för mindre försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d §.

Bestämmelserna i 8 kap. 51 och 52 §§ lagen om ekonomiska föreningar om registrering av revisor ska även gälla för en revisor som har utsetts enligt denna paragraf.

18 a §⁶

I fråga om uppdragstid för revisorn ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 54 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Möjligheten enligt den paragrafen att förlänga revisionsuppdraget till högst tjugo eller tjugofyra år gäller dock inte uppdrag i en försäkringsförening.

I fråga om uppdragstid för revisorn ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 54 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Möjligheten enligt den paragrafen att förlänga revisionsuppdraget till högst tjugo eller tjugofyra år gäller dock inte uppdrag i en försäkringsförening.

18 b §⁷

I fråga om revisionsberättelsens innehåll ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 56–59 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I fråga om revisionsberättelsens innehåll ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 56–59 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

⁵ Senaste lydelse 2018:731.

⁶ Senaste lydelse 2018:731.

⁷ Senaste lydelse 2018:731.

18 c §⁸

I fråga om koncernrevision ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 60 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I fråga om koncernrevision ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 60 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

18 d §⁹

I fråga om en domstols entledigande av revisorn ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 55 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I fråga om en domstols entledigande av revisorn ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 55 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

18 e §¹⁰

Bestämmelser om revision av försäkringsföreningar som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § eller vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.

Bestämmelser om revision av försäkringsföreningar som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § eller vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.

21 §

Årsvinsten i en livförsäkringsförening och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas in anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i stadgarna, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Första stycket gäller inte för försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d §.

⁸ Senaste lydelse 2018:731.

⁹ Senaste lydelse 2018:731.

¹⁰ Senaste lydelse 2016:439.

22 §

En livförsäkringsförening ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i stadgarna. En sådan nedsättning får bara beslutas av föreningsstämman.

Första stycket gäller inte för försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d §.

23 §¹¹

En livförsäkringsförening ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller stadgarna.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring eller försäkringsföreningens ekonomiska situation.

I en mindre försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § gäller i stället för andra stycket de förutsättningar för fördelning av återbäring och överföring som anges i stadgarna.

39 §¹²

I stället för bestämmelserna i 20 kap. 1 § första stycket första meningen och 2 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar om en förenings företagsnamn gäller för försäkringsföreningar att dess företagsnamn ska innehålla ordet försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller en förkortning av det uttrycket inte får finnas med i ett särskilt företagsnamn.

Endast försäkringsföreningar får i sitt företagsnamn använda uttrycket försäkringsförening.

Utöver första stycket gäller för en försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § att företagsnamnet i stället för ordet försäkringsförening får innehålla ordet understödsförening eller, om föreningen huvudsakligen meddelar sjukförsäkring, ordet sjuk-kassa.

¹¹ Senaste lydelse 2019:740.

¹² Senaste lydelse 2018:1689.

17 kap.*5 a §*

En försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om föreningen inte uppfyller det krav på tillgångar som ska uppfyllas av en sådan förening eller det finns risk för att föreningen inte kommer göra det under de närmaste tre månaderna.

12 §¹³

En revisor eller en särskild granskare ska genast rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett försäkringsföretag får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. kan påverka företagets fortsatta drift negativt,

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 36 eller 37 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, eller

4. kan innebära att företaget brister eller har brutit i uppfyllandet av solvens- eller minimikapitalkravet eller av ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §.

4. kan innebära att företaget brister eller har brutit i uppfyllandet av solvens- eller minimikapitalkravet eller av ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 b eller 19 d §.

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn eller den särskilda granskaren har i försäkringsföretagets moderföretag eller dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med försäkringsföretaget.

Försäkringsteknisk utredning i vissa försäkringsföreningar*17 a §*

En försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § ska på begäran av Finansinspektionen upprätta och till inspektionen ge in en försäkringsteknisk utredning.

¹³ Senaste lydelse 2018:731.

30 §¹⁴

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 29 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett försäkringsföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 5 § samt när och hur de ska lämnas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar ett försäkringsföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 5 § samt när och hur de ska lämnas, och
2. när och hur en försäkringsförening ska upprätta och ge in en försäkringsteknisk utredning enligt 17 a §.

18 kap.

Åtgärdsplan vid bristande uppfyllelse av kapitalkrav i vissa försäkringsföreningar

8 a §

Om en försäkringsförening som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § inte uppfyller det kapitalkrav som ska uppfyllas enligt 1 kap. 19 e § första stycket 2, ska Finansinspektionen förelägga föreningen att inom en månad från dagen då bristen konstaterades upprätta en åtgärdsplan och överlämna planen till inspektionen för godkännande.

Åtgärdsplanen ska innehålla åtgärder som föreningen ska vidta för att inom tre månader från den dag då bristen konstaterades åter uppfylla kapitalkravet.

10 §¹⁵

Finansinspektionen får begränsa ett försäkringsföretags förfoganderätt eller förbjuda företaget att förfoga över sina tillgångar i Sverige, om

1. företaget inte följer gällande bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar,

2. företaget inte uppfyller solvenskapitalkravet och det föreligger särskilda omständigheter som ger anledning att befara att företagens finansiella ställning kommer att försämrats ytterligare,

3. företaget inte uppfyller minimumkapitalkravet eller ett kapitalkrav

3. företaget inte uppfyller minimumkapitalkravet eller ett kapitalkrav

¹⁴ Senaste lydelse 2015:700.

¹⁵ Senaste lydelse 2015:700.

som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 *eller* 19 b §, eller

4. det vid beslut om återkallelse av företagets tillstånd bedöms vara nödvändigt för att skydda de intressen som försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar har.

Finansinspektionen får besluta hur försäkringsverksamheten ska drivas efter ett sådant beslut som avses i första stycket.

12 §¹⁶

Finansinspektionen ska återkalla ett försäkringsföretags tillstånd, om företaget

1. inte har anmälts för registrering inom föreskriven tid eller anmälan har avskrivits eller avslagits genom ett beslut som har fått laga kraft,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet,

3. har försatts i konkurs eller om beslut har fattats om att företaget ska gå i tvångslikvidation,

4. inte uppfyller minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 *eller* 19 b §, och företagets finansiella saneringsplan är uppenbart otillräcklig,

5. inte inom tre månader från den tidpunkt då företaget inte längre uppfyllde minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 *eller* 19 b §, har vidtagit de åtgärder som finns angivna i en godkänd finansiell saneringsplan, eller

6. får tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet som tjänstepensionsföretag.

som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 b *eller* 19 d §, eller

4. inte uppfyller minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 b *eller* 19 d §, och företagets finansiella saneringsplan *eller åtgärdsplan* är uppenbart otillräcklig,

5. inte inom tre månader från den tidpunkt då företaget inte längre uppfyllde minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 b *eller* 19 d §, har vidtagit de åtgärder som finns angivna i en godkänd finansiell saneringsplan *eller åtgärdsplan*, eller

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

¹⁶ Senaste lydelse 2019:766.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag är tillämplig på försäkringsföretag. Med försäkringsföretag avses i denna lag

1. försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043), och
2. tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar som omfattas av lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag på tjänstepensionsföretag ska det som sägs om

1. livförsäkringsföretag avse tjänstepensionsföretag,
2. försäkringsaktiebolag avse tjänstepensionsaktiebolag,
3. ömsesidiga försäkringsbolag avse ömsesidiga tjänstepensionsbolag,
4. ömsesidiga livförsäkringsbolag avse ömsesidiga tjänstepensionsbolag,
5. försäkringsföreningar avse tjänstepensionsföreningar, och
6. livförsäkringsföreningar avse tjänstepensionsföreningar.

Bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. ska tillämpas på finansiella holdingföretag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar andelar i dotterföretag som är försäkringsföretag eller utländska företag av motsvarande slag. Med finansiellt holdingföretag avses ett aktiebolag, ett bolag eller en ekonomisk förening vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att i vinstsyfte förvärva och förvalta andelar i dotterföretag.

Från denna lag får medges undantag för sådana försäkringsföretag som får undantas från försäkringsrörelselagen enligt 1 kap. 20 § samma lag. Frågor om sådana undantag prövas av Finansinspektionen.

Från denna lag får medges undantag för sådana försäkringsföretag som får undantas från försäkringsrörelselagen enligt 1 kap. 19 d eller 20 § samma lag. Frågor om sådana undantag prövas av Finansinspektionen.

För sådana företag som medgivits undantag från denna lag ska i stället sådana föreskrifter som meddelats med stöd av 4 § andra stycket gälla.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

¹ Senaste lydelse 2019:748.

3 Förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883)

Härigenom föreskrivs att 2 § revisorslagen (2001:883) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med

1. *revisor*: en auktoriserad eller godkänd revisor,
2. *auktoriserad revisor*: en revisor som har auktoriserats enligt 4 §,
3. *godkänd revisor*: en revisor som ursprungligen har godkänts enligt äldre bestämmelser utan att ha avlagt revisorsexamen,
4. *revisionsföretag*:
 - a) en revisor som utövar revisionsverksamhet som enskild näringsidkare,
 - b) ett enkelt bolag med annan revisor, ett handelsbolag eller ett aktiebolag som en revisor utövar revisionsverksamhet i, eller
 - c) ett företag som av en behörig myndighet i en annan stat inom EES än Sverige har godkänts att utföra lagstadgad revision,
5. *registrerat revisionsbolag*: ett revisionsföretag som har registrerats enligt 13, 14 eller 16 a §,
6. *revisor från ett tredjeland*: någon som har registrerats enligt 16 b §,
7. *nätverk*: en struktur för samarbete i vilken minst ett revisionsföretag ingår och som
 - a) tydligt syftar till vinstdelning eller kostnadsdelning,
 - b) har ett gemensamt ägande eller en gemensam kontroll eller ledning,
 - c) har gemensamma system för kvalitetssäkring,
 - d) har en gemensam affärsstrategi,
 - e) använder ett gemensamt namn, eller
 - f) i betydande omfattning har gemensam personal,
8. *revisionsverksamhet*:
 - a) verksamhet som består i sådan granskning av förvaltning eller ekonomisk information som utmynnar i en rapport eller någon annan handling som är avsedd att utgöra bedömningsunderlag även för någon annan än uppdragsgivaren, samt
 - b) rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid granskning enligt a,
9. *företag av allmänt intresse*:
 - a) företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad,
 - b) företag som har tillstånd att driva rörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
 - c) värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
 - d) företag som har tillstånd att driva rörelse enligt försäkrings-

¹ Senaste lydelse 2019:756.

- rörelselagen (2010:2043), utom sådana företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § i den lagen, eller
- rörelselagen (2010:2043), utom sådana företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19, 19 d eller 20 § i den lagen, eller
- e) företag som har tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,
10. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
11. *tredjeland*: en stat utanför EES.
-

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

4 Förslag till lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 1 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §¹

Försäkringsbolaget är skyldigt att lämna information enligt detta kapitel. Informationen ska, i den mån det är möjligt, lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Informationen ska vara klar och tydlig och avfattad på svenska. Den får lämnas på ett annat språk om mottagaren begär det.

Detta kapitel gäller inte i fråga om personförsäkring som tecknas av en näringsidkare till förmån för sitt företag, om det kan antas att näringsidkaren saknar behov av informationen. Kapitlet är inte heller tillämpligt på sådana försäkringsföreningar som har medgetts undantag enligt 1 kap. 19 och 19 b §§ eller 20 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Detta kapitel gäller inte i fråga om personförsäkring som tecknas av en näringsidkare till förmån för sitt företag, om det kan antas att näringsidkaren saknar behov av informationen. Kapitlet är inte heller tillämpligt på sådana försäkringsföreningar som har medgetts undantag enligt 1 kap. 19, 19 b eller 19 d § eller 20 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

¹ Senaste lydelse 2015:718.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse, dock inte tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

2. livförsäkringsrörelse, dock inte

a) sådan som drivs av försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

b) tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av sådana försäkringsförmedlare som har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen,

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

¹ Senaste lydelse 2019:774.

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

13. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),

14. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:1138),

15. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

16. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

17. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

18. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionsstjänster som inte omfattas av 17,

19. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

20. verksamhet som advokat eller advokatbolag, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

21. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än den som avses i 20, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 17–21, eller

23. yrkesmässig verksamhet som avser förmedling, förvaring eller handel med konstverk, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp uppgår till motsvarande 10 000 euro eller mer.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution ska införas en ny paragraf, 1 kap. 6 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 a §

Lagen är inte tillämplig på försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.